

V edini je na pohodu Francov general Valiná, kateri je zavzel važno mesto Cervera in koraka na Manreso, ki je središče katalonske vojne industrije.

Desno od skupine generala Valine hoče armadni zbor prostovoljcev zavzeti mesto Igualada, ki leži v podnožju Montserata (1288 m).

Francov general Solchage, kateri je zavzel važno obmorsko pristanišče Tarrago-

na, koraka ob morski obali naravnost proti Barceloni.

Francovo brodovje je dobilo v Tarragoni izborna obmorsko oporišče in je s tem omogočen napad na Barcelono tudi z morske strani.

Rdeči, kateri so poleg moških poklicali v vojno službo zadaj za fronto vse ženske od 17. do 53. leta, so zgradili okrog Barcelone tretjo in zadnjo katalonsko obrambno črto.

Kako pišejo . . .

»Domovina« ne more prikriti svojih tajnih naklonjenosti za opice, ker mnogokrat piše o njih. Saj pa opice to tudi zaslužijo kot »pradedi« človeškega rodu. Darwin-Haecklov krivi nauk uči, da človeški rod izhaja iz opičjega. Ker je ta nauk »Domovini« pri srcu, zato čestokrat objavlja take reči, ki bi mogle biti v prid temu izmišljenemu nauku ter preproste ljudi sprijazniti z vzvišeno mislijo opičjega pokolenja. V zadnji številki hoče »Domovina« svoje bralce prepričati, da imajo tudi opice svoj jezik. Pa še kakšen! V začetku svojega sestavka o opičjem jeziku zabeleži ta »napredni« podeželski list vprašanje nekega nemškega učenjaka, ali morda človeška govornica ne izvira iz govornice živali. V priditev temu vprašanju »Domovina« tako zaključuje svoja izvajanja o opičjem jeziku: »Na zemlji živi še sedaj vrsta divjih človeških plemen, ki tudi ne znajo več kakor s čudnimi goltanskimi zvoki izražati priproste pojme svojega vsakdanjega življenja.« »Domovina« je v svoji občudovanju vredni znanstvenosti ostala dolžna svojim bralcem imena vsa nekaterih iz »vrste divjih človeških plemen«, kojih govornica obstoja samo v proizvajanju »čudnih goltanskih zvokov«. Pomilovanja vredni bralci, ki morajo »goltati« takšno modrost ter se dati pitati s takšno napredno omiko!

»Kmeti list« očita 18. januarja našim kmetom licemerstvo, radi česar je med nji-

mi tu in tam zamrl naravni čut za pravo in nepravo ter se je človek začel polagoma vdajati valu nemorale na gospodarskem, kulturnem in političnem polju. Naj gre, tako moralizuje ta papirnati kmetijec, za čisto neznatno prodajanje jajc, malin ali kakega še bolj skromnega predmeta, ali pa za veliko dobavo lesa, krme ali česa drugega, vedno se žal le prerado zgodi, da ku-

pec ne dobi tega, za kar se je domenil. »Kmeti list« torej očita kmetu lažnivost in krivičnost pri prodaji njegovih pridelkov. Ali ne bi ta čudni »kmeti list« časopis storil bolje in ravnal pravičneje, če bi si malo bolj ogledal kupca kmetijskih pridelkov? Kako pa postopajo mesarji, prekupčevalci in razni kupci s kmetom? Ali mu nudijo pravično ceno? Tu bi bilo mesto, da se »Kmeti list« iznebi svoje moralne pridige. Zakaj to so tisti ljudje, ki je v njih le premnogokrat zamrl naravni čut za pravo in nepravo in ki jih je zajel val nemorale, ker iztiskajo iz kmeta njegove pridelke po najnižji, včasih sramotni ceni. Kdaj pa so se kmetje »Kmetiskemu listu« tako zamerili, da jih obsipuje s tako netemeljenimi očitki ter jih obtožuje hinavstva in klečeplaškega licemerstva? To se je zgodilo 11. decembra, ko so slovenski kmetje pri volitvah odklonili laži-svobodomiselno in naprednjaško JNS-kmetijstvo. Da so prav storili, to dokazuje pisanje »Kmetiskega lista«.

Po krščanskem svetlu

Vedno ostrejši proticerkveni ukrepi. Narodnosocialistični režim v Nemčiji nadaljuje in postruje svoje ukrepe proti krščanstvu in cerkvi. Predvsem sta dve točki, okoli katerih se sedaj osredotočujejo narodnosocialistični napadi: samostani in šole. Odprava samostanov je sedaj na dnevnem redu. Samostani so obdani od vohunov, ki imajo nalogo, da nabirajo obtežilne dokaze, ki služijo oblasti kot pretveza, da se deložirajo (preženejo) redovniki ter pridejo zgradbe in ostala posest v državno last. Kjer so prej stanovali, molili in učili redovniki, se naselijo financarji, orožniki, vojaki ali člani napadalnih in zaščitnih oddelkov. V Innsbrucku je bilo ukinjeno katoliško vseučilišče, ki so ga vodili jezuiti, in zaplenjen velik zavod, kjer so se prej vzgajali in izobraževali dijaki. Zaplenjena so bila tudi posestva opatij Zwettl in Gött-

weig, zaprli so samostan patrov servitov v Innsbrucku, ista usoda tudi čaka opatijo v Wiltenu. Kar se šole tiče, se vedno bolj razkristjanjuje. V vseh šolah je prebran in raztolmačen učencem oblastven odlok, s katerim se učenci osvobojujejo vsake obveze, da bi se morali učiti veronauka in obiskovati službo božjo. Za učence izpod 14 let zadostuje izjava staršev, da ne želijo verskega pouka svojim otrokom, učenci nad 14 let starosti pa odločajo o tej zadevi sami, njih niti starši ne morejo siliti. Učitelji in kateheti ne smejo v tej stvari dati učencem nobenih nasvetov. Župniki ali kateheti ne smejo za prejemanje sv. zakramentov določiti kak dan, ko je šolski pouk, marveč samo takšen dan, ko ni pouka. V nekdanji Avstriji je novi režim odpravil praznik sv. Leopolda, zaščitnika Avstrije, in prelep praznik brezmadežnega

»Nič!« je odkimala mati.

Ni vedela, kako bi mu povedala, zakaj ni mogla spati. Vzdihnila je in nato vprašala:

»Ali boš delal danes popoldne?«

»Da. Saj veste, da rabiva denar.«

»Veliko soboto popoldne? Ob sobotah popoldne je vendar prosto.«

»Da, tako bi moralo biti. Obljubili so nam, a obljubo tudi snedli. Pravijo sicer, da je delo ob sobotnih popoldnevih prostovoljno, toda po nekajkratnem izostanku dobi delavec odpustnico. Tako smo prisiljeni delati, če se nočemo izpostaviti nevarnosti odpusta.«

»Strašni trinogi! Toda videl boš, da bo Bog kaznoval tako nasilje.«

»Sicer pa nič ne de, če popoldne moram delati. Glavno je, da bom ob večerih prost.«

Na Nino je mislil. Čez čas je nadaljeval:

»Če bomo spet morali ob večerih od devetih delati, potem se več ne izplača živeti. Sicer pa sploh nočem dolgo ostati pri tej umazani družbi.«

»A kaj boš storil, Štefan?«

»Naučil se bom angleščine, potem morda dobim zaposlitev v kaki trgovini. In ko bom že imel nekaj prihrankov, bom sam otvoril trgovino.«

»Da, da, to bi bilo lepo. Toda . . .«

»Na, toda' ne mislite,« jo je prekinil sin. »Gotovo se mi bo posrečilo.«

Potem je izpil kavo in odšel. Ob sedmih je moral biti v tovarni pri svojem stroju.

Štefan se je ta dan z veseljem lotil dela. Glede žensk še ni imel izkušenj in ta neizkušenost je še povečala čar srečanja z Nino. Do sedaj še nobeno dekle ni naredilo nanj takega vtisa ko ona. Venomer je samo na to mislil, da se je po srečanju z Nino zanj začelo novo življenje.

Tovariš Peter, ki je delal pri sosednjem stroju, je opazil Štefanovo dobro voljo.

»Kako to, da si danes tako židane volje?« je vprašal.

»Nocoj imam ljubavni sestanek!« je odgovoril Štefan.

»S kom?«

»Z dekletom, ki sem ga sinoči prvič videl.«

»Ali je lepa?«

»Ko pravljica kraljica, o kateri sem čital, da so ji ljudje svilo in cvetlice stlali pred noge, da ji ni bilo treba stopiti v blato. Peter, ne moreš si predstavljati njene krasote! Začarala me je. Če bi mi rekla: pojdi, pobij deset ljudi in požgi deset mest, potem bom tvoja žena — bi jo najbrž ubogal.«

Peter se je smejal tovariševi navdušenosti. Spoznal je, da je Štefan začetnik v ljubavnih stvareh.

»Kako se pa imenuje?«

»Nina Mateskas.«

Tovariš se je zarežal.

»Zdi se mi, da jo poznam. V nedeljo ponoči sem jo videl na gasilskem balu. Tudi jaz sem poskusil pri njej srečo, a mi ni uspelo. Povej, kako si začel z njo?«

(Dalje sledi)

mov in ni več našel svojih bolh, se je razjezil ter je v togoti razbil pohištvo svoje gospodinje. Sedaj sta oba pred sodiščem. On toži gospodinjico zaradi svojih bolh, ona pa njega zaradi razbitega pohištva.

Dediči do dvanaajstega kolena

Ze 16 let se vleče v prestolnem mestu Belgije, Bruslju, zapuščinska razprava po Delfini Orlayevi, ki je v svoji oporoki določila, da se imajo večmilijonsko premoženje razdeliti med sorodnike do dvanaajstega kolena. Oblasti so morale v ta namen izgotoviti rodovnik, in to delo je trajalo več let. Ugotovili so, da prihaja v poštev za dedščino 4760 oseb. Med čakanjem na razdelitev dedščine je umrlo že 150 sorodnikov, rodilo pa se je 55 novih upravičencev.